

Rutiner för ny medicinsk bedömning (second opinion) inom cancervården i norra regionen

Rätt till second opinion

Om en patient har fått ett sjukdomsbesked som innebär att han eller hon står inför svåra medicinska beslut kan patienten ha rätt att få en ny medicinsk bedömning av en annan läkare, en så kallad second opinion. Det innebär att patienten har möjlighet att bli undersökt av en annan läkare än den patienten först vände sig till. Syftet med att få en second opinion är att patienten ska vara säker på att få den vård och behandling som passar honom eller henne bäst. En second opinion har man rätt till om

- man har en livshotande eller särskilt allvarlig sjukdom eller skada och
- diagnosen eller den föreslagna behandlingen kan innebära särskilda risker eller få betydelse för den framtida livskvaliteten.

Många cancerpatienter har därmed rätt till en förnyad medicinsk bedömning, om patienten så önskar.

Information om rätten till second opinion

Patienter som omfattas av lagen om second opinion ska alltid informeras om och erbjudas möjlighet till förnyad bedömning. Inom cancervården i norra regionen ansvarar patientens kontaktsjuksköterska för att informera om rätten till second opinion och vad denna rättighet innebär. Finns ingen utsedd kontaktsjuksköterska ska patienten informeras av ansvarig läkare.

Ärendegång vid second opinion inom norra regionens cancervård

I norra regionen utgör de multidisciplinära konferenserna (MDK) basen för samarbetet inom cancervården. Regiongemensamma videobaserade MDK är en garanti för att patienten blir bedömd på ett likvärdigt och högkvalitativt sätt inom hela regionen. I framtiden planeras alla cancerformer kunna diskuteras på MDK, för flertalet cancerformer såväl innan som efter genomförd behandling. Om den primära bedömningen är gjord utan regiongemensam MDK ska den förnyade medicinska bedömningen i första hand ske vid sådan konferens, förutsatt att en sådan finns för den aktuella diagnosen.

Om patienten redan är bedömd vid en regiongemensam MDK, eller om ett sådant forum saknas, föreslår ansvarig läkare en annan specialist med kompetens att göra en förnyad bedömning. Den personen ska inte ha varit inblandad i den första bedömningen av patienten. Om patienten accepterar den föreslagna personen bistår läkaren patienten med att kontakta berörd specialist. Ansvarig läkare eller kontaktsjuksköterska medverkar till att specialisten får tillgång till journalhandlingar och andra underlag. Den förnyade bedömningen kan beroende på patientens tillstånd och situation i övrigt ske genom ett fysiskt möte mellan patient och specialist, genom videokonsultation, via telefon eller brevförfrågan. Patienten ska personligen få svar från den förnyade medicinska bedömningen av specialisten som gör den.

Om patienten har särskilda önskemål om att en viss specialist eller vårdenhet i landet ska göra den nya medicinska bedömningen ska hemlandstinget så långt det är möjligt tillmötesgå patientens önskemål.

Kostnad för second opinion

Patientens egna landsting har en skyldighet att bekosta en andra medicinsk bedömning, även om det innebär att patienten måste resa till ett annat landsting. Hemlandstinget ska även stå för resekostnaden genom remitterande sjukhusklinik. Om det är aktuellt för patienten att resa för en ny medicinsk bedömning ska ansvarig läkare alltid kontakta remitterande klinik.